JAK DBAĆ O HARMONIJNY ROZWÓJ DZIECKA PRZEDSZKOLNEGO?

Wskazówki dla rodziców dotyczące wspierania ogólnego rozwoju dziecka

OPRACOWANIE:

mgr Alicja Bakalorz – Pyka – neurologopeda PPP w Ozimu

mgr Karina Kurda- psycholog PPP w Ozimku

data publikacji: 19.05.2020r.

OBSZAR SPOŁECZNO - EMOCJONALNY

Dziecko w wieku przedszkolnym musi przystosować się do życia w zorganizowanych grupach społecznych. Uczęszczając do przedszkola staje się członkiem grupy przedszkolnej. W placówce przedszkolnej dziecko przez większą część dnia przebywa pod opieką nauczycieli, wśród rówieśników, poznaje i uczy się pełnić różne role społeczne.

Jednak **nie tylko przedszkole, ale także, a może przede wszystkim dom rodzinny** mają ogromny wpływ na proces socjalizacji - to rodzina jest pierwszym i najważniejszym przekazicielem wartości kulturowych i społecznych.

Bardzo ważna jest atmosfera jaka panuje w rodzinie, zachowania, postawy i poglądy rodziców, sposób komunikacji.

Z rodziny dziecko wynosi podstawowe doświadczenia, z którymi wchodzi w kolejne środowiska (sąsiedzkie, przedszkolne, a następnie szkolne), gdzie dochodzi do uzupełnienia i pogłębienia doświadczeń zdobytych w rodzinie.

Cele rozwojowe	Sposób rozwijania
Rozwijanie umiejętności podporządkowania się, rozwój reguł moralnych	• Ustalenie jasnych zasad obowiązujących w domu oraz przestrzeganie ich
Zdobywanie umiejętności odpowiedniego zachowania się w towarzystwie	• Wprowadzenie dziecka w nowe kręgi społeczne – np. odwiedzanie krewnych, zapraszanie znajomych do domu, zapraszanie rówieśników dziecka do domu • Prowadzenie zabaw tematycznych na terenie domu, odgrywanie różnych ról– np. w sklep, lekarza
Rozwijanie samoobsługi, usamodzielnianie dziecka, wzmacnianie odpowiedzialności i obowiązkowości	• Wykonywanie systematycznie razem z dzieckiem różnych „dorosłych” zadań, czynności – np.: pomoc przy gotowaniu, opieka nad młodszym rodzeństwem, pomoc przy sprzątaniu • Wprowadzenie dziecka w świat obowiązków w domu/wokół domu – np.: sprzątanie po sobie, podlewanie kwiatków, pomoc przy posiłkach, rozłożenie naczyń • Wspieranie i zachęcanie do samodzielnych inicjatyw

Cele rozwojowe	Sposób rozwijania
Rozpoznawane, nazywanie emocji	Codzienne zwracanie uwagi na emocje u siebie i u innych, ich nazywanie i wyjaśnianie, praca na kartach obrazkowych
Radzenie sobie z porażką, rozwijanie poczucia sprawstwa, wiary we własne umiejętności	• Zadaniowe radzenie sobie z trudnościami np. poprzez granie w gry planszowe, aby ukształtować u dziecka prawidłowe wzorce przeżywania sukcesu, jak i porażki – modelować prawidłowe zachowania przez wskazywanie przykładów własnego postępowania. • Stosowanie pochwał (pochwała opisowa – konkretne omówienie zachowania, za które dziecko zostaje pochwalone), dostrzeganie starań i wysiłków, mobilizowanie do dalszej pracy

OBSZAR RUCHOWY - MOTORYKA MAŁA

Sfera	Sposób rozwijania
Sprawność manualna	• Stosowanie różnych technik plastycznych – np. modelowanie z plasteliny, malowanie farbami, wydzieranie, wycinanie, naklejanie, stemplowanie, nawlekanie koralików, zwijanie sznureczka, pomoc w wyrabianiu/lepieniu ciasta, • Czynności samoobsługowe – np. sprzątanie zabawek, sprzątanie ze stołu, odkładanie ubrań do szafki, ubieranie się, zapinanie guzików
Sprawność graficzna	Rysowanie linii/figur geometrycznych, zamalowanie małych przestrzeni kredkami, kolorowanie, kreskowanie, rysowanie po śladzie/ w konturach/labiryntach, obrysowanie szablonów, wykonywanie rysunków dowolnych i tematycznych

OBSZAR RUCHOWY - MOTORYKA DUŻA

Sfera	Sposób rozwijania
Rozwijanie świadomości własnego ciała, równowagi, koordynacji poszczególnych części ciała	Wchodzenie na drabinki, łapanie i rzucanie piłki, rzucanie do celu, kopanie piłki, organizowanie toru przeszkód, bieganie, skakanie, chodzenie po krawężniku, zabawy na placu zabaw

OBSZAR POZNAWCZY - JĘZYK I KOMUNIKACJA

- omawianie zdarzeń z życia codziennego,
- czytanie bajek, książeczek, opowiadanie ilustracji; nazywanie przedmiotów, osób, cech, które występują na obrazkach,
- zadawanie dziecku pytań otwartych,
- stawianie pytań dziecku (np. podczas codziennych czynności, spaceru, oglądania bajek, przeglądania ilustracji),
- podawanie wyczerpujących odpowiedzi na pytania dziecka (dlaczego?), co pozwala na wyjaśnianie dziecku relacji między zdarzeniami, zjawiskami,
- prowadzenie zabaw i gier językowych (zagadki, rebusy, kalambury) – np. Co to jest? Ma cztery koła i trąbi na ulicy (tata jeździ nim do pracy)?
- wspólne śpiewanie.

OBSZAR POZNAWCZY - PERCEPCJA SŁUCHOWA

- zabawy ruchowe ze śpiewem, klaskaniem,
- wystukiwanie rytmu, rozpoznawanie melodii,
- zapamiętywanie wierszyków, rymowanek, czytanych bajek,
- zabawy: zgadnij, co słyszysz? czyj to głos?
- rozwiązywanie zagadek odbieranych słuchowo,
- zapamiętywanie kolejności powtarzanych wyrazów, ciągów liczb,
- zapamiętanie i realizacja wydawanych dziecku poleceń.

OBSZAR POZNAWCZY - PERCEPCJA WZROKOWA

- naśladowanie sekwencji czynności,
- odszukiwanie w otoczeniu wybranych elementów (zabawa: zgadnij, co widzę?),
- odwzorowywanie wzorów/kształtów figur, wykonywanie konstrukcji przestrzennych z klocków, układanie figur według wzoru,
- wyszukiwanie/uzupełnianie/dobieranie brakujących elementów na obrazkach, wyszukiwanie par figur,
- odtwarzanie z pamięci układu elementów,
- dopasowywanie części obrazków do całości,
- układanie puzzli,
- układanie historyjek obrazkowych,
- szyfrowanie – przyporządkowanie obrazkom podanych symboli.

KONCENTRACJA UWAGI

Umiejętność skupienia uwagi jest procesem. Małe dzieci charakteryzuje krótkotrwała uwaga. Istotne jest stopniowe wydłużanie czasu wysiłku umysłowego.

Koncentracja uwagi jest rozwijania w trakcie realizacji każdego ćwiczenia/zabawy o ile dziecko jest wdrażane do kończenia rozpoczętej pracy i staranności. W trakcie rozproszenia uwagi zaleca się jej przywoływanie na danym zadaniu/aktywności.

Koncentracja uwagi jest podstawą zapamiętywania różnorodnych czynności i informacji!

KONTAKT Z PLACÓWKĄ PRZEDSZKOLNĄ

Chcąc wspierać rozwój dziecka niezbędna jest **współpraca** miedzy rodzicami a nauczycielami przedszkola, co pozwala na:

- wymianę informacji na temat zachowania, postępów, obszarów do dalszej pracy,
- poznanie mocnych i słabych stron dziecka,
- podanie dalszych wskazówek do pracy dydaktyczno – wychowawczej.

Bibliografia
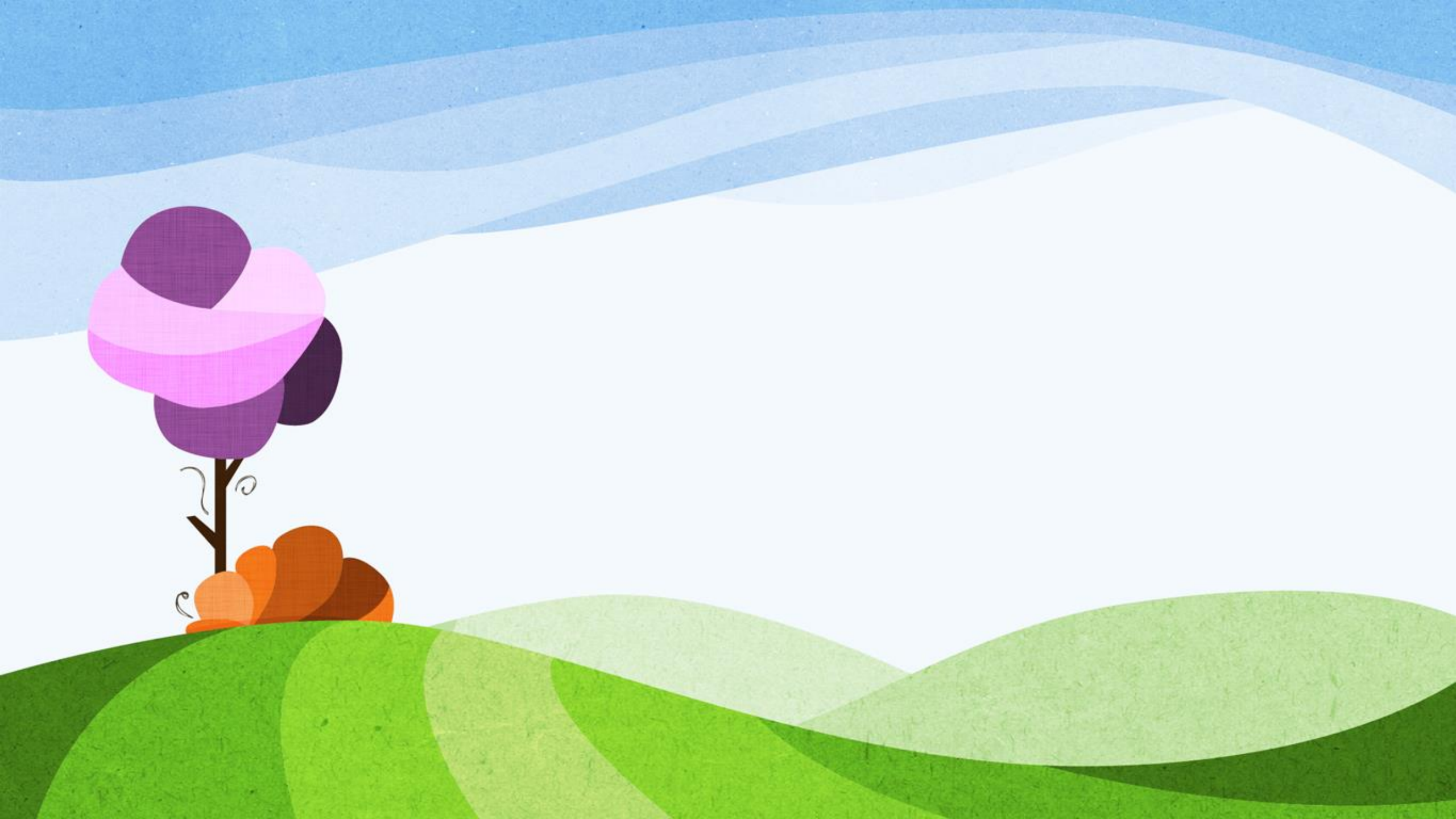
- Cieszyńska J., Korendo M., „Wczesna interwencja terapeutyczna. Stymulacja rozwoju dziecka od noworodka do 6.roku życia”, Wydawnictwo Edukacyjne Kraków, Kraków 2017.
- Matejczuk Joanna, „Rozwój dziecka. Wiek przedszkolny” (tom 2, seria I), Redakcja serii Niezbędnik Dobrego Nauczyciela (prof. dr hab. Anna Izabela Brzezińska), Wydawca Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2014.
- Osińska Barbara, „Trampolina+. Emocje" Wydawnictwo Szkolne PWN, Warszawa 2016